

NSB AS

**TILSYNSRAPPORT NR. 2013-29
FULLE TOG**

1	Bakgrunn og mål.....	3
2	Konklusjon	3
3	Avvik	4
4	Observasjoner.....	5
5	Andre forhold	5
6	Om tilsynet	5
6.1	Administrative data	5
6.2	Tilsynsomfang	5
6.3	Tilsynskriterier	5
6.4	Om tilsynsfunn	5
6.5	Tilsynsrapport	6
6.6	Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk	6

1 Bakgrunn og mål

Etter ruteomlegging og økning av passasjerantallet hos NSB har Statens jernbanetilsyn mottatt bekymringsmeldinger fra passasjerer som frykter at passasjertettheten på enkelte togavganger er så stor at det er fare for sikkerheten.

Det er derfor gjennomført et ekstraordinært tilsyn på bakgrunn av bekymringsmeldingene.

Tilsynet hadde som mål å avklare hvorvidt NSB har styring med de risikoer som er forbundet med høy passasjertetthet.

2 Konklusjon

NSB AS har utført risikovurderinger relatert til fulle tog, og har gjennomført flere tiltak for både å redusere passasjertettheten for enkelte avganger og for å redusere risiko. De utførte risikovurderinger og oppdateringen av disse har imidlertid enkelte mangler.

Rapportdato: 18.12.2013

Sign.:

Arild Bruun
Revisjonsleder

Sign.:

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Direktør

3 Avvik

Avvik 1

Det er enkelte mangler ved utførte risikovurderinger i forbindelse med fulle tog.

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 6-1, første ledd Risikovurderinger:

"Jernbanevirksomheten skal planlegge og gjennomføre de risikovurderinger som er nødvendig for å fastslå om driften av virksomheten er innenfor akseptabel risiko. Risikovurderingene skal planlegges og gjennomføres på en systematisk og koordinert måte gjennom alle virksomhetsfaser."

Tilsynsbevis:

1. Det går ikke frem av gjennomførte risikovurderinger om alle faremomenter er vurdert. For eksempel gjelder dette risiko ved at passasjerer blir trent opp mot/må lene seg mot dørene ved fulle tog og konsekvensene av fulle tog i kombinasjon med situasjoner der enkelte dører er blokkerte.

Avvik 2

Gjennomførte risikovurderinger som berører fulle tog blir ikke i tilstrekkelig grad fulgt opp med tanke på oppdatering.

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 6-2. annet ledd *Oppfølging og oppdatering av risikovurderinger*

"Ved endringer i forutsetninger eller avgrensninger av risikovurderinger, eller når det foreligger annen ny kunnskap av betydning for vurderingene, skal risikovurderingene oppdateres."

Tilsynsbevis:

1. Det kan ikke dokumenteres at risikovurdering – Høyt passasjerantall, utført i september 2009 er vurdert årlig for behov for oppdatering slik som foreskrevet i KD-00010, pkt. 6.4
2. Risikovurdering av rutetermin 162 datert 07.06.2012 er gjort før ruteendringen trådte i kraft desember 2012. Det kan ikke dokumenteres at det er vurdert i etterkant av at ruteendringen trådte i kraft hvorvidt det finnes forhold som påvirker forutsetningene, vurderingene og konklusjonene i risikovurderingen.

Merknad

NSB opplyser at ruteendringen har vært tema med fokus på høyt passasjertall på flere ledermøter i NSB Øst etter ikrafttredelse.

4 Observasjoner

Observasjon 1

NSB AS bør vurdere behovet for en oppdatering av veilederen for ombordpersonalet med tanke på forholdsregler for tilfeller der toget er så fullt at det ikke er mulig å gå gjennom toget som forutsatt.

Tilsynsbevis:

1. Det er etablert en veileder for ombordpersonale for praksis ved fulle tog som blant annet innebærer regelmessig gjennomgang av passasjervogner for å avdekke uregelmessigheter. Det fremgår imidlertid ikke av veilederen kompenserende tiltak i tilfeller der toget er så fullt at ombordpersonalet ikke er i stand til å gå gjennom toget som forutsatt.

5 Andre forhold

Det ble ikke notert andre forhold i forbindelse med tilsynet.

6 Om tilsynet

6.1 Administrative data

Rapport nr.: 2013 - 29

Saksnr.: 13/1574

Tilsynsperiode: 25. oktober – 5. november 2013

Virksomhet: NSB AS

Kontaktperson: Steinar Skauen

Revisjonslag: Katherine Hui (fagrevisor), Kåre Bøklepp (fagrevisor), Arild Bruun (revisjonsleder)

6.2 Tilsynsomsfang

Tilsynet er gjennomført i form av en dokumentgjennomgang og et møte med NSB AS der spørsmål som Statens jernbanetilsyn hadde etter dokumentgjennomgangen ble besvart.

6.3 Tilsynskriterier

Tilsynskriteriene er kravene som er stilt i, eller i medhold av, jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>.

6.4 Om tilsynsfunn

Tilsyn gjennomføres som en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe tilsynsbevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller tilsynskriteriene. Tilsynsbevisene vil være grunnlaget for tilsynsfunnene. Statens jernbanetilsyn grupperer tilsynsfunnene i avvik og observasjoner.

Avvik – mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov,

Observasjon – forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til å bli det.

Vi forventer at observasjoner håndteres slik at disse ikke senere utvikler seg til/bidrar til avvik.

6.5 Tilsynsrapport

Denne tilsynsrapporten beskriver de avvik som er avdekket gjennom tilsynet.

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering fra tilsyn. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med bestemmelser i norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Tilsyn er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

6.6 Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel at virksomheten innen en tidsfrist identifiserer årsaken til avvikene, iverksetter tiltak både for å fjerne avvikene og årsakene til disse og å evaluere effekten av gjennomførte tiltak. Pålegg gis i et oversendelsesbrev der denne rapport følger som vedlegg.

Tilsynet kategoriserer ikke avvik i forhold til alvorlighetsgrad. Virksomheten må selv vurdere alvorlighetsgrad og eventuelt behov for å prioritere gjennomføring av tiltak raskere enn frister tilsynet setter.

Der vi avdekker vesentlige mangler, vil vi vurdere å pålegge hele eller deler av virksomheten stanset eller trekke sikkerhetssertifikatet/tillatelsen tilbake. Se for øvrig www.sjt.no for mer informasjon.